

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Aneta DORDOVÁ

Obor: ČJ - FJ

Název práce v českém jazyce: Hastrman jako postmoderní román

Název práce v anglickém jazyce: Hastrman as a Postmodern Novel

Vedoucí práce: PhDr. Josef Peterka, CSc.

Oponent práce: Mgr. Štěpánka Klumparová, Ph.D.

Cílem bakalářské práce A. Dordové byla souhrnná literární analýza románu Hastrmana od Miloše Urbana, která měla posloužit jako východisko pro určení žánrového rozpětí zvoleného díla. Tento cíl se autorce podařilo úspěšně naplnit.

Hlavnímu cíli A. Dordová podřizuje i promyšleně vytvořenou strukturu své práce (viz BP, s. 3). Postupuje od vnější struktury díla, od jeho formální stránky a výpravy knihy k tomu, jak je utvářena její obsahová stránka. Postupně odhaluje, jak se jednotlivé složky, aspekty díla podílejí na jeho celkovém smyslu, jak jsou podřízeny záměru autora.

V první kapitole, věnované kompozici díla, se jako všímavý a poučený čtenář nejprve zaměřuje na titul a podtitul díla, na jejich základě simuluje předvídání (očekávání) laického čtenáře. Hledá jejich vzájemnou souvislost, usouvztažňuje je s celkem díla. Při promyšlení volby podtitulu díla se pouští do prvního zkoumání žánrového zařazení díla. Dále se zabývá věnováním, mottem a jinými paratexty, ukazuje, že autor jejich výběr pečlivě promýšlel s ohledem na celkové vyznění textu a že je stejně jako ostatní složky díla pro ně příznačná „dvojakost“ (jsou nositeli (přinejmenším) dvojího významu, lze je číst, chápat a interpretovat dvojím způsobem).

Autorka přichází s názorem, že závěrečná kapitola/odstavec druhé knihy je pouhým přívažkem (viz BP, s. 10), nuceným návratem k začátku první knihy (soustředí se především na větu, která incipit díla spojuje s jeho závěrem). V tuto chvíli upouští od sympatické (a vzhledem k přirozenosti díla oprávněné) otevřenosti své interpretace, zapomíná se dívat kriticky z různých úhlů pohledu. Pro účely obhajoby doporučuji znovu promyslet funkci závěru knihy, zvážit další možný způsob, jak ho chápat.

A. Dordová se také věnuje vnější kompozici díla, rozdělení díla na dvě části/knihy, prostředkům, pomocí nichž jsou obě knihy provázány. Ověřuje, zda by byly schopné existovat samy o sobě, zda by stále nesly původní smysl. Autorka BP neopomíná ani výtvarnou stránku knihy.

Poučená díly literární teoretičky D. Hodrové odkrývá pomocí analýzy časoprostoru další možnosti žánrového zařazení díla (první část vnímá jako idylu, druhý jako utopii, respektive antiutopii). Toto ohledávání žánrového rozpětí díla otevírá zajímavou otázku týkající se jeho ideologičnosti. A. Dordová se při jejím zodpovídání opírá o Janouškovu recenzi a studii A. Penčevové, k jejímuž názoru se sama přiklání.

V úvodním odstavci třetí kapitoly A. Dordová zmiňuje postavy, které se v díle objevují. Okrajově se pozastavuje i nad postavami politiků a úředníků, opomíná, že se mezi nimi vyskytla i jedna žena, nezabývá se jejich jmény, ani jmény jejich nástupců (jedná se o jazykovou hříčku, kdy jména všech postav jsou odvozena od slova nový, jejich jména ovšem velmi výrazně kontrastují s jejich činy, při vykonávání jejich postu zůstane vše při starém, nic se nezmění, čin hlavního hrdiny se jeví ještě marnějším – i tyto vedlejší/epizodické postavy a jejich jména autorce mohly poskytnout další cenné podklady pro analýzu žánru díla), ačkoliv u zbylých postav autorovu volbu jmen postav pečlivě promýšlí. Největší prostor je poskytnut charakteristice hlavní postavy hastrmana, jeho

rozpolcené identitě, dále objektu jeho touhy, Kateřině, postavám kněze a učitele, Tomáše Mora a členům ekologické organizace Děti vody. Všechny postavy jsou nositeli určitého myšlenkového principu, reprezentanty určitého životního přístupu. Jejich charakteristiku lze považovat za více než zdařilou.

V kapitole týkající se způsobu vyprávění autorka dokazuje, že M. Urban sází ve svém románu na tradiční vyprávěcí postupy, které činí jeho díla čtivým a přístupným i pro „řadové“ čtenáře.

S oporou o Lurkeho Slovník symbolů a studii I. Fice autorka vybírá základní symboly díla, osvětluje a zpřesňuje jejich význam (v souvislosti se zkoumaným dílem), objasňuje jejich vzájemnou propojenost, demonstruje, jak se podílejí na celkovém vyznění díla.

V předposlední kapitole o intertextovosti, kterou spolu s Machalou považuje za jeden ze znaků postmoderní literatury, se nechává inspirovat studii I. Fice a M. Bekeho. V jejím závěru objasňuje funkci jednotlivých mezi- i vnětextových aluzí.

Závěrečná kapitola má shrnující charakter, neboť se zabývá žánrovým vymezením díla. A. Dordová v ní zúročuje analytickou a interpretační práci z předchozích kapitol. Vžitě genologické zařazení Urbanovy prózy problematizuje, obohacuje o nové postřehy. S oporou o publikace D. Hodrové a M. Machaly ověřuje svůj předpoklad, že se jedná o dílo postmoderní, které díky své „dvojakosti/dvojznačnosti“ dovede uspokojit čtenářské potřeby laického i poučeného náročného čtenáře.

Autorce se podařilo provést objektivní analýzu díla, interpretačně ho otevřít, nabízet různé interpretační možnosti. Prokázala, že sama je oním zdatným a poučeným čtenářem, o kterém ve své práci píše.

Práci by se dalo vytknout snad jen to, že její závěr je příliš stručný, autorka by v něm mohla podrobněji popsat, k čemu ve své analýze dospěla, obecné závěry více doložit konkrétními příklady.

Vzhledem k tomu, že práce má povahu objektivní analýzy, její čtenář by jistě ocenil, kdyby mu autorka poskytla i vhled do svého subjektivního čtenářského zážitku, seznámila ho se svými prvopočátečními očekáváními, dojmy, s posunem ve vnímání, porozumění díla poté, co provedla jeho důkladnou analýzu. Autorce doporučuji, aby si představení svého čtenářského zážitku připravila k obhajobě.

Práce je psána kultivovaným jazykem a stylem. Jen bych si dovolila autorku upozornit, že před spojovacím výrazem než se nepíše čárka, jedná-li se o větný člen. Ona se této drobné chyby dopustila ve své práci dvakrát, jednou při citaci motto díla (viz BP, s. 8).

Práci doporučuji k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby ji navrhuji hodnotit známkou výborně.

V Praze dne 22. 8. 2014

.....
Podpis